

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 24 lutego 2025 r.

Poz. 1613

UCHWAŁA NR 3/263/2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 12 lutego 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XIII/87/2025 Rady Miejskiej w Sompolno z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w części obejmującej:

— w § 2 wyraz *"osobiście"*,

— w załączniku nr 1 "Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi" w części pn. „Objaśnienia” w pkt 2 wyrażenie *„lub powstania odpadów komunalnych”*,

z powodu sprzeczności z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 28 stycznia 2025 r. Rada Miejska w Sompolnie powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6m i 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 12 lutego 2025 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.) stanowi, że *rada gminy - uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji - określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego: wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b oraz zamieści informację o terminach i miejscu składania deklaracji.* W myśl przepisu art. 6m ust. 1a ustawy deklaracja winna zawierać dane niezbędne do określenia wysokości

opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z kolei w art. 6m ust. 1b ustawy przyzwolono radzie aby określając wzór deklaracji postawiła wymóg podawania przez składających deklarację określonych tym przepisem danych. Zatem określając wzór deklaracji Rada Miejska w Sompólnie winna działać w granicach zakreślonych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, bowiem organy władzy publicznej obowiązane są działać w granicach i na podstawie prawa. Badaną uchwałą Rada Miejska w Sompólnie określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W § 2 postanowiono, iż „*Deklarację, o której mowa w § 1, właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć osobiście w formie papierowej w Urzędzie Miejskim w Sompólnie lub przesłać za pomocą operatora pocztowego na adres Urzędu Miejskiego w Sompólnie, ul. 11 Listopada 15, 62-610 Sompólna, bądź też w formie elektronicznej opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym z certyfikatem kwalifikowanym lub profilem zaufanym udostępnionym przez platformę Usług Administracji Publicznej (e-PUAP) w terminie:(...)*”.

Należy podnieść, iż żaden przywołany w podstawie prawnej uchwały przepis nie daje podstawy do stanowienia w § 2 badanej uchwały o tym, iż właściciel nieruchomości jest obowiązany do złożenia deklaracji w Urzędzie Miejskim w Sompólnie osobiście, bowiem Rada została zobowiązana do określenia miejsca składania deklaracji (art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy), a nie sposobu jej składania. Dla skuteczności złożenia deklaracji nie ma znaczenia czy deklaracja zostanie złożona osobiście przez właściciela nieruchomości, czy też przez członka rodziny właściciela lub przez kuriera.

Nadto Kolegium wskazuje, że postanowienie § 2 uchwały nie do końca wypełnia wymogi wynikające z przepisu art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który stanowi, iż Rada Gminy w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego określa obok wzoru deklaracji również: *warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności:*

- a) ich format elektroniczny oraz układ informacji i powiązań między nimi zgodnie z **przepisami** o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,*
- b) sposób ich przysyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,*
- c) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone.*

Z zapisów badanej uchwały wynika, że Rada określiła rodzaje podpisu elektronicznego. Natomiast nie określiła elementów wyszczególnionych pod lit. "a" i "b" cytowanego wyżej przepisu (formatu elektronicznego oraz układu informacji i powiązań między nimi zgodnie z **przepisami** o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, oraz sposobu ich przysyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej). W ocenie Kolegium powyższa nieprawidłowość narusza prawo i winna być wyeliminowana przez Radę w drodze zmiany badanej uchwały.

Terminy składania deklaracji sprecyzowano m.in. we wzorze deklaracji stanowiącym załącznik Nr 1 do badanej uchwały w części pn. „Objaśnienia” w pkt 2 i 4 gdzie znalazły się zapisy o treści:

2. Pole „pierwsza deklaracja” należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy dany podmiot nie składał wcześniej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomość wskazaną w części D9. Pierwszą deklarację należy złożyć w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca. Należy również podać datę zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania odpadów komunalnych.

4. Pole „nowa deklaracja” należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Właściciel nieruchomości nie może złożyć deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres wsteczny, z wyjątkiem śmierci mieszkańca w terminie 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia”.

Kolegium wskazuje, że z art. 6m ust. 1¹ pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć pierwszą deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Z kolei przepis art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi, iż w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub

określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Trzeba jednak pamiętać, że powstanie obowiązku ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określone zostało w art. 6i ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w ten sposób, że *obowiązek ponoszenia opłaty powstaje: 1) w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec; 2) w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy- za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne.*

Wzór deklaracji ustalony badaną uchwałą jest adresowany wyłącznie do właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Zatem, skoro w odniesieniu do nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy obowiązek ponoszenia opłaty związany jest z zamieszkiwaniem na nieruchomości mieszkańca (mieszkańców), to termin złożenia pierwszej deklaracji musi biec od momentu zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca, a nie od momentu powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Taka sama zasada obowiązuje w przypadku zmiany liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość.

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby stwierdziło nieważność zapisów zawartych w załączniku Nr 1 do uchwały pn. „Objaśnienia” w pkt 2 wyrażenie „*lub powstania odpadów komunalnych*”.

Dodatkowo, instruktażowo Kolegium informuje, że stosownie do przepisów art. 6m ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 4 i ust. 2a o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ciąży na właścicielu nieruchomości, przy czym przez właścicieli nieruchomości rozumie się także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Z art. 2 ust. 2a o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że jeżeli obowiązki wskazane w ustawie mogą jednocześnie dotyczyć kilku podmiotów spośród wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, obowiązany do ich wykonania jest podmiot lub podmioty faktycznie władające nieruchomością. W takim przypadku podmioty, o których mowa, mogą w drodze umowy zawartej w formie pisemnej, wskazać podmiot obowiązany do wykonania obowiązków wynikających z ustawy. W przypadku współwłasności nieruchomości (również małżeńskiej wspólności ustawowej), obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ciąży zatem na podmiocie lub podmiotach faktycznie władających nieruchomością, które mogą ten obowiązek ukształtować w sposób odmienny w drodze umownej. Zatem, w myśl zasady jedna nieruchomość - jedna deklaracja (por. wyrok NSA z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt II FSK 330/17), złożenie deklaracji przez jeden podmiot wypełniający kryteria wskazane w tym przepisie, nawet wtedy gdy, kilka podmiotów je spełnia (np. jest kilku współwłaścicieli), oznacza realizację obowiązku z art. 6m ust. 1 powołanej ustawy w stosunku do określonej w deklaracji nieruchomości.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.